

INFORMATIENOTA VOOR DE RAAD

Nummer: 117

Portefeuillehouder: J. Schoone
Portefeuille:
Programma: 0 Bestuur en ondersteuning
Taakveld: 0.1 Bestuur

Datum: 15 maart 2022

Onderwerp: Onderzoeksrapportages inwonerspeiling Wonen, Leefbaarheid & Veiligheid 2021 (WLnL)

DE RAAD NEEMT KENNIS VAN:

De inhoud van de belangrijkste bevindingen uit de onderzoeksrapportages WLnV Wonen 2021, WLnV Leefbaarheid 2021 en WLnV Veiligheid 2021.

INLEIDING

Sinds 2001 houdt het team Onderzoek & Statistiek van de gemeente Lelystad om het jaar de inwonerspeiling 'Wonen, Leefbaarheid & Veiligheid'. Met het onderzoek worden meningen van inwoners gepeild over een veelheid aan thema's: voorzieningen, problemen en de sfeer in de buurt, gevoelens van onveiligheid en feitelijk slachtofferschap van misdrijven, de geschiktheid van de huidige woning, eventuele verhuiscriteria en binding met en eigen betrokkenheid bij buurt en Lelystad. In september en oktober 2021 is de inwonerspeiling uitgezet onder het LelyStadsPanel, een aanvullende steekproef en op Facebook. De vragenlijst is door 1.767 inwoners van Lelystad ingevuld. De bevindingen uit het onderzoek zijn in de drie bijgaande rapportages verwerkt.

De bevindingen uit het onderzoek zijn in de drie bijgaande rapportages verwerkt. De rapportages geven een algemeen beeld over de stad op het gebied van wonen, leefbaarheid en veiligheid.

KERNBOODSCHAP

Per rapport worden de belangrijkste bevindingen hieronder beschreven.

Wonen

Beoordeling woning

Lelystedelingen zijn tevreden over de eigen woning als het gaat om de indeling, sfeer, grootte en onderhoud. Bewoners van een koopwoning zijn meer tevreden over de eigen woning dan bewoners van een huurwoning. Dit geldt voor alle vier de onderdelen (indeling, sfeer, grootte en onderhoud).

Bewoners van een vrijstaande of twee-onder-één-kap woning zijn meer tevreden over de eigen woning dan bewoners van een flat/appartement. Dat bewoners van een flat/appartement minder tevreden zijn komt ook doordat het vaker huurwoningen betreft.

Hoe langer een bewoner in de huidige woning woont, hoe meer tevreden deze is met de woning. Ook inwoners zonder verhuisplannen zijn – zoals je mag verwachten – meer tevreden met de eigen woning.

Verschillen tussen de wijken in tevredenheid met de eigen woning kunnen verklaard worden door verschillen in eigendom. In de wijken met relatief veel huurwoningen is men minder tevreden met de eigen woning. Van de huurders is men in de Bolder en het Stadshart het meest tevreden. En van de bewoners van koopwoningen is men in de Zuiderzeewijk het minst tevreden.

Het merendeel van de Lelystedelingen vindt de eigen woning geschikt om oud in te worden.

Verhuizen

Voor de inwoners die zich nieuw in Lelystad gevestigd hebben is een groter huis de meest genoemde reden om te verhuizen. De reden om naar Lelystad te verhuizen verschilt per herkomstgebied. Voor personen die vanuit Almere of Amsterdam naar Lelystad verhuizen is een groter, duurder, beter of luxer huis de belangrijkste reden. Personen die ergens anders vandaan komen geven relatief vaak de reden op om dichterbij werk of studie te wonen.

Meer dan een kwart van de Lelystedelingen heeft verhuisplannen. Bewoners van huurwoningen hebben vaker verhuisplannen dan bewoners van koopwoningen. Inwoners die al langer in hun huidige woning wonen, hebben minder vaak plannen om te verhuizen. Het percentage met verhuisplannen is het laagst in Warande en het hoogst in de Zuiderzeewijk. Dat bewoners van huurwoningen vaker plannen hebben om te verhuizen, verklaart voor een groot deel de verschillen tussen de wijken. In wijken met relatief veel koopwoningen is het percentage inwoners met verhuisplannen lager.

Een groter huis wordt door een derde van de inwoners met verhuisplannen als reden genoemd om te willen verhuizen. Ruim een kwart van de Lelystedelingen noemt de buurt of burens als reden om te willen verhuizen. Deze reden wordt over de jaren heen door steeds meer inwoners genoemd. In Havendiep, Lelystad-Haven en de Bolder worden de buurt en de burens het minst vaak genoemd als reden om te willen verhuizen. In de Zuiderzeewijk is dit (samen met een groter huis) één van de meeste genoemde redenen om te willen verhuizen. Van de 18-29 jarigen en 30-44 jarigen met verhuisplannen geeft meer dan de helft aan dat ze willen verhuizen omdat ze een groter, duurder, beter of luxer huis willen. Bij 65+ noemt meer dan de helft dat ze een kleiner of goedkoper huis of kleinere tuin willen.

Een groot deel van de inwoners met verhuisplannen wil een eengezinswoning op een hoek of in een rij. Het woningtype waar men naar op zoek is, verschilt sterk per leeftijdsgroep. Bij 18-29 jaar en 30-44 jaar zijn de eengezinswoning op een hoek of in een rij het meest populair. Voor 45-64 jarigen is er niet een woningtype dat eruit springt, maar zijn de scores meer over de verschillende woningtypen verdeeld. Bij 65+ zijn de senioren-, aanleun- of bejaardenwoning samen met de flat/appartement favoriet.

Meer dan de helft van de inwoners met verhuisplannen heeft als voorkeur een koopwoning. Minder dan een derde heeft voorkeur voor huur. De voorkeur voor huren of kopen hangt sterk samen met de voorkeur voor een woningtype.

Driekwart van de inwoners wil na de verhuizing geen verandering in eigendom.

De meest genoemde redenen om niet te verhuizen zijn dat ze tevreden zijn met de woning en de woonomgeving. Ruim een kwart van inwoners noemt als reden de ongunstige huizenmarkt. De redenen om niet te willen verhuizen verschillen voor huurders en bewoners van koopwoningen.

Leefbaarheid

Buurtvoorzieningen

Inwoners zijn het meest tevreden over de straatverlichting en de winkelvoorzieningen in de buurt. Over de voorzieningen van jongeren is men minder tevreden.

In 2021 zijn Lelystedelingen duidelijk minder tevreden over het wegen- en groenonderhoud. In de meeste wijken is meer dan de helft van de inwoners tevreden over het onderhoud van de woningen en de erfafscheidingen.

In de Zuiderzeewijk zijn bewoners het minst tevreden met het onderhoud aan de woningen, erfafscheidingen en de tuinen. De bewoners van deze wijk geven ook het laagste rapportcijfer voor de woonomgeving en de leefbaarheid in de buurt.

Woonomgeving en buurt

De sociale cohesie in de buurt is in Lelystad op een gelijk niveau gebleven. Wel is er in de Zuiderzeewijk een sterke afname van de score. De algemene evaluatie van de buurt is in 2021 iets minder hoog dan in 2019. Inwoners zijn het in 2021 iets minder vaak eens met de stelling dat de buurt prettig is om in te wonen, terwijl men het wel vaker eens is met de stelling dat ze (als dat enigszins mogelijk is) uit de buurt gaan verhuizen en dat het vervelend is om in de buurt te wonen. De Kustwijk heeft van alle Lelystadse wijken de hoogste score en de Zuiderzeewijk de laagste score. Het percentage Lelystedelingen dat vindt dat de buurt het afgelopen jaar is achteruit gegaan is in 2021 toegenomen, waarbij de Kustwijk in positieve zin en de Zuiderzeewijk in negatieve zin opvalt. Het percentage inwoners dat vindt dat Lelystad het afgelopen jaar achteruit is gegaan is gelijk gebleven.

De waardering voor Lelystad is iets afgenomen. Zo ligt het gemiddelde rapportcijfer voor de verkeersveiligheid en de vrijetijdsvoorzieningen in 2021 op een lager niveau. Het rapportcijfer voor het wonen in Lelystad in het algemeen is in 2021 iets gedaald. In 2021 is het rapportcijfer voor het wonen in Lelystad het hoogst voor de wijken de Bolder, de Boswijk, de Kustwijk en Lelystad-Haven. Opvallend is de grote daling van dit cijfer in de Zuiderzeewijk. Over het functioneren van de gemeente zijn inwoners minder tevreden. Het percentage dat het (helemaal) eens is, is met name afgenomen voor de stellingen dat de gemeente de buurt informeert en betreft bij de aanpak van de leefbaarheid en veiligheid.

Binding en betrokkenheid

Minder inwoners zijn in 2021 gehecht aan hun buurt en aan Lelystad. Met name de gehechtheid van bewoners van de Zuiderzeewijk en de Waterwijk/Landerijen aan hun buurt laat een daling zien en ligt op een laag niveau. Het meest gehecht zijn de bewoners van de Kustwijk en van de Atolwijk. Bewoners van Lelystad-Haven zijn het minst gehecht aan de stad. De actieve betrokkenheid om de buurt en Lelystad te verbeteren zijn vergelijkbaar met eerdere peilingen. Dat woningen goed zijn onderhouden vindt men nog steeds het belangrijkste voor een leefbare buurt. Het onderhoud van de openbare ruimte vindt men in 2021 belangrijker dan eerdere jaren en heeft een iets lagere score dan het onderhoud van de woningen.

Veiligheid

Overlast

Inwoners ervaren in de buurt de meeste overlast van het verkeer. Te hard rijden en parkeerproblemen zijn de vormen van overlast waar men relatief veel overlast van ervaart.

Het percentage inwoners dat veel overlast ervaart van te hard rijden is in 2021 hoger dan eerdere jaren. Voor parkeerproblemen is de score iets hoger dan eerdere jaren.

Andere vormen van buurtoverlast die vaak genoemd worden zijn hondenpoep en rommel op straat. Voor overlast door hondenpoep was er de afgelopen jaren sprake van een dalende trend. In 2021 ligt het percentage weer iets hoger dan in 2019, maar lager dan de jaren ervoor. Lelystedelingen ervaren in 2021 iets meer overlast door rommel op straat.

Te hard rijden, parkeerproblemen, hondenpoep en rommel op straat zijn de vormen van overlast die volgens de inwoners als eerste in de buurt aangepakt moeten worden.

In Lelystad-Haven ervaart men de minst overlast. In de wijken Warande en Zuiderzeewijk wordt de meeste overlast ervaren. Bewoners van de Warande ervaren relatief veel overlast door verkeer (te hard rijden). In de Zuiderzeewijk wordt relatief veel fysieke (rommel op straat) en sociale overlast (overlast door buurtbewoners, drugs, rondhangende jongeren en dronken mensen op straat) ervaren.

Inwoners ervaren in 2021 meer overlast in de buurt. Met name het percentage dat verkeersoverlast ervaart is in 2021 hoger dan in eerdere peilingen.

Onveiligheidsgevoelens

Het percentage Lelystedelingen dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt is in 2021 iets hoger dan in 2019. In Lelystad-Haven is het percentage dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt het laagst. Bewoners van de Zuiderzeewijk en de Boswijk voelen zich het meest onveilig in de eigen buurt. Het percentage Lelystedelingen dat zich in algemene zin wel eens onveilig voelt is gelijk ten opzichte van eerdere peilingen. De onveiligheidsgevoelens hebben in 2021 niet meer invloed op het dagelijks leven dan eerdere jaren. Het aandeel inwoners dat 's avonds niet open doet vanwege de veiligheid is bijvoorbeeld niet toegenomen. Men voelt zich het meest onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen.

Het rapportcijfer voor de buurtveiligheid is in 2021 iets lager dan in 2019. In de wijken de Bolder, Lelystad-Haven en Havendiep geven de bewoners het gemiddeld hoogste rapportcijfer en in de Zuiderzeewijk het laagste rapportcijfer.

Perceptie criminaliteit

In 2021 geven meer inwoners aan dat er veel criminaliteit in de buurt is. Deze score is voor de bewoners van de Zuiderzeewijk en de Waterwijk/Landerijen het hoogst. Het percentage Lelystedelingen dat denkt dat de criminaliteit in de buurt is toegenomen is hoger in 2021 dan in 2019. Dat geldt ook voor het percentage Lelystedelingen dat denkt dat de criminaliteit in de buurt is afgenomen. In Lelystad-Haven is het percentage dat denkt dat de criminaliteit is toegenomen het laagst en in de Zuiderzeewijk het hoogst. In de Atolwijk is zowel het percentage bewoners dat denkt dat de criminaliteit is toegenomen als afgenomen relatief hoog.

Slachtofferschap

In 2021 heeft het percentage dat in de afgelopen 12 maanden slachtoffer is geworden van één of meer misdrijven zich gestabiliseerd. In de jaren hiervoor was er sprake van een sterke daling. Het percentage dat slachtoffer is geworden van cybercrime is in 2021 gestegen ten opzichte van 2019. Voor de overige delicten is er geen stijging. De aangiftebereidheid van slachtoffers neemt in 2021 verder af.

VERVOLG

De resultaten beschreven in de rapportages hebben betrekking op diverse beleidsterreinen en zullen dus ook op diverse beleidsterreinen hun beslag krijgen. De resultaten zullen onder meer gebruikt worden voor het Integraal Veiligheidsplan, de Maatschappelijk agenda, Mensen maken de buurt en Lelystad Seniorproof.

Bijlagen

1. Rapportage WLnV Wonen 2021
2. Rapportage WLnV Leefbaarheid 2021
3. Rapportage WLnV Veiligheid 2021